ശ്രീഃ

ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ

ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ

ശ്രീനിവാസരാമാനുജമഹാദേശികൈഃ (മൈസൂര ആണ്ഡവൻ)

സംസ്കൃതഭാഷായാം അനുവാദ്യ അനുഗൃഹീതം

ശ്രീമദ്വേദാന്താചാർയവിരചിതം

॥ അമിരുതരഞ്ജനി ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

ശ്രീ രംഗരാമാനുജ മഹാദേശികൻ

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

ശ്രീഃ

ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ

ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ

॥ അമിരുതരഞ്ജനി ॥

ശ്രീമാൻ വേങ്കടനാഥാർയഃ കവിതാർകികകേസരീ ।
വേദാന്താചാർയവർയോ മേ സന്നിധത്താം സദാ ഹൃദി ॥

ദത്വാ ചിത്തം സ്ഥിരം നഃ പരമകരുണയാ
സൂരിസേവ്യോ രമേശഃ
തത്ത്വജ്ഞാനാനുകമ്പാമഹിതസുമനസാം
സമ്പ്രദായേ തിശുദ്ധേ ।
യോഗ്യോപായേന തുഷ്ടഃ സ്വഭര ഇതി ഹി കാ -
രുണ്യമസ്മാസു തൻവൻ
ജൻമാദ്യുൻമൂൽയ ദുഃ ഖം ഭവതി മുദിതഹൃത്
പ്രാപ്നുമ ശ്ലാഘ്യനിഷ്ഠാം ॥ **1** ॥

മഥിത്വാബ്ധിം ദേവതാഭ്യസ്സുധാം ദത്തവതഃ ശ്രിയഃ ।
പത്യുഃ പദപ്രദാനസ്യദാചാർയാൻ വയമാശ്രിതാഃ ॥ **2** ॥

മുക്തേർനിദാനസ്യ ഹരേർദയായാഃ
ശിരോവ്രതംസീകരണായ പൂർവം ।
ജാനീഹി തത്ത്വത്രയമേതയാദിശാ
പരം സമീചീനഹിതം ഭവേത്തേ ॥ **3** ॥

ത്രിഷു ത്രികം ത്രിദ്വികം ച ത്രിചതുഷ്ടയമേവ ച ।
ജ്ഞാതേഷ്വേതേഷു സമ്യക് ച പ്രണശ്യേത് ദുഃ ഖമത്ര ഹി ॥ **4** ॥

യോ വാചേതനചേതനേ സുകലയ -
ന്നാത്മീയദേഹം പരഃ

യശ്ചോർവ്യാ സഹിതം ചഖാദ നവനീ -
തം ചാദരാത് ദധ്യപി ।
യോ ദൈത്യാൻ കലമേ ജഘാന യവസോ -
ൻമൂലൈകനീത്യോദ്ധതാൻ
അസ്മദ്ദേശികസൂക്തയോ വലയവത്
ഭാന്ത്യാത്മഹസ്തേ സദാ ॥ **5** ॥

സംശുദ്ധശ്രുതിമസ്തകസ്യ തുലസീ -
മൗളേഃ പ്രപന്നാഃ പദോഃ
നിർവീചിം ത്വമൃതോദധിം ജലധരം
പീതാംഭുധിം മൺയഗം ।
മൗൽയാതീത മഹോഽ്ബ്രുവംസ്തദുപമം
ജ്യോത്സ്നാതപോദ്ഭാസിതം
നേദം സ്യാച്ച വിമർശനേ നിരുപമോ
ഹ്യംഭോജവാസാപതിഃ ॥ **6** ॥

പരമപദവിദാതുർമൂലവേദോദിതസ്യ
ജലധരഗുണമൂർതേഃ തം സ്വഭാവം വിദന്തഃ ।
കതിചന ഗുരവശ്ചാപൗരുഷേയേ രഹസ്യേ
ത്രയ ഉപദിദിശുർനസ്ത്രിത്രികാർഥാൻ സമസ്താൻ ॥ **7** ॥

ശേഷീ മേഽഹം ഭരോ മേ ഫലമിതി ച ധിയം
സന്ത്യജൻ സർവമേതത്
സർവേശേ സർവശേഷിൺയഗമയമതുല -
ശ്രീശപാദാവുപായം ।
ഇഞാത്യോപേയം ച വിഷ്ണാനഹനമദിഹിതം
യദ്ധിതം തന്നിയന്ത്രാ

ലേഭേ ശ്രേഷ്ഠോപകാരാനിഹ ശുചമജഹാം
നിത്യയോഗേ ഹ്യുപേതേ ॥ **8** ॥

സർവാൺയേതാനി തത്ത്വാൻയതിശയകൃപയാ
ബോധയിത്വാ ച സമ്യക്
ദാതുർമുക്ത്യേകപദ്യാ അസദൃശചരണൗ
സ്ഥഃ പൃഥിവ്യാമുപായൗ ।
തസ്മിന്നാനന്ദപൂർണ്യേമൃതമയമിതി ച
പ്രാഹുരാചാർയവർയാഃ
അസ്മാനധ്യാപയംസ്തേ സ്വയമിഹകുശലാ -
സ്താരമുഖ്യാൻ ഹിതാർഥാൻ ॥ **9** ॥

ശ്രീമന്നാരായണോ നശ്ചിദചിദിതി മഹാ -
ദ്വിർദ്വികാത്മായമൗളൗ
തത്ത്വാനി ത്രീൺയമൂനി ക്വചിദഹനി നിശ -
മ്യാഥ നോജ്ജീവനാർഥം ।
ഇച്ഛന്ത്യൻയം ഹി ധീരാ ഹൃദയഗമഖിലം
മൂലമന്ത്രസ്യ സാരം
സമ്യക് വിജ്ഞായ ചാഷ്ടാക്ഷരമഹിതഗുണാ -
ഷ്ടാഹിതേഷ്ടാശ്രയന്തേ ॥ **10** ॥

ഹേതുർവിശ്വാന്തരാത്മാഖിലജഗദവിതാ
ശ്രീസഹായോ ദയാബ്ധിഃ
ഭ്രാജിഷ്ണോരേവമാത്മാന ഇഹ ച തനവ -
സ്തസ്യ നാരായണസ്യ ।
ജിത്വാഽഹന്താം സുസേവോചിതവിധമചലാ -
ംബ്വാദി മായാം ച കാലം

പ്രത്യേകാകാശരൂപം ത്വിതി ധൃതസഹജാ -
കാരഭൂതസ്വഭാവാൻ ॥ **11.1** ॥

സൂക്ഷ്മഭൂഷാഗുണയുതൈഃ ഗുരുഭിർദർശിതാൻ വയം ।
യഥാദ്രാക്ഷ്മ തഥൈവേഹ താനവച്മാവധാനതഃ ॥ **11.2** ॥

അമലഗാ അഖിലാശ്ച തഥാവിധാഃ
ഹൃദി ന ഇത്ഥമിഹാലിലിഖുർവിധാഃ ।
ശ്രുതിരുചാ ബഹുധാ സുവിമൃശ്യ തം
തിമിരനാശിനമിന്ദുമുപാശ്രിതാഃ ॥ **12** ॥

രക്തസ്വർണാഭപാദദ്വയമഹിതസുവ -
ർണാബ്ജവാസേപ്സിതശ്രീ -
രംഗേശപ്രേമശാൽയാശ്രിതജനചരണാ -
ബ്ജോത്തമാംഗാവതംസാഃ ।
ആനന്ദസ്തോമഗണ്യാൻ പഫണിമ സകലാ -
നേകപഞ്ചാശദർഥാൻ
വർണസ്ഥാൻ ആത്മരക്ഷാമൃതമിവ കലിതാൻ
താൻ രഹസ്യത്രയേത്ര ॥ **13** ॥

ജ്ഞാതാ ജ്യോതിസ്സ്വരൂപോഽസ്മ്യഹമിഹ ന പുന -
ർദേഹരൂപാദിരൻയഃ
ദിവ്യാസ്ഥാനസ്ഥിതശ്രീപതിചരണനിഷേ -
വ്യേവ നാൻയം ഹ്യുപേയാം ।
പീയൂഷാഭസ്യ പാദൗ ശരണമിതി യയാ -
വുജ്ജ്വലാമേയസേവാ -
ലങ്കാരൈർഭൂഷിതാന്തഃ കരണമഹിമവാ -
നേവ ഭൂയാസമദ്യ ॥ **14** ॥

ആത്മോചാരസുശീലദേശികകൃതോ -
പായപ്രഭാവാത് യഥാ
തൂലാനാമിഹ രാശി രാശു ദഹനാത്
പാപാനി ദഗ്ധാനി നഃ ।
നിദ്രാഗാത്രനിവൃത്തയേ ച നിയതം
കാലം പ്രതീക്ഷാമഹേ
പ്രാപ്ല്യാമോ ന പുനർജനിം ത്വിഹ മഹോ -
ദൻവദ്ഗുണം സംശ്രിതാഃ ॥ **15** ॥

ഔദാർയോത്കർഷഹർഷപ്രഗുണകരുണയാ
മാധവസ്യേഷ്ടദാതുഃ
യാഥാർഥ്യം ജാനതാം തൈരനുപമവചനൈ -
ർജാതയാ ദാർഢ്യമത്യാ ।
മത്യാ പ്രോത്സാരയാമസ്ത്വിമിര മതിതതം
ചാപകർഷം ജഹീമഃ
യാഥാതഥ്യം യഥാ വാ വയമഖിലമവാ -
പ്ല്യാമ ഈദൃക്പ്രകർഷം ॥ **16** ॥

നാരായണോ ഹി പരമോ വയമേതദീയാഃ
ശേഷാ അശേഷഭുവനം വപുരസ്യ ചേതി ।
വേദൈർഗുണാഢ്യകരുണാശുഗുരൂപദേശാത്
അജ്ഞാനമാജിഹി മതിം ത്വചലാമവാപം ॥ **17** ॥

സിദ്ധോപായസ്ത്വ ഏവേത്യവഗമയിതൃഷു
ശ്രീദയൈകാശ്രയേഷു
രക്ഷ്യത്വേനൈവ ഗൃഹ്ണൻ സപദി കരിഗിരി -
ശ്രീധരോ നസ്തദൈവ ।
മുക്തൗവഭ്യർഥിതായാം നിജപദയുഗളീം

പ്രാപയത്യേവ ഭൂയഃ
നൈവോത്പത്തിർയദാപ്തം ശുഭകരമഖിലം
നാസ്തി നോ ഹ്യാത്മഭാരഃ ॥ **18** ॥

ശ്രീശ്ശേസ്ത്വാംശ്ച സമർപയത്സു ഗുരുഷു
ക്ഷുദ്രേ ഫല്യേസംഗിഷു
രക്ഷ്യത്വേന ഗൃഹീതവത്യഥ ജഗ -
ൻമാതുഃ പ്രിയേ നസ്സ്വയം ।
ഭൂയോജൻമ നിവാർയ ശാശ്വതപര -
വ്യാപ്തി പ്രതിഷ്ഠാപയേത്
സ്വാന്താനന്ദി കുതോ ന ചാസി കഥയാ -
മ്യത്യന്തയുക്തം വചഃ ॥ **19.1** ॥

യാവത്സ്ഥിതിസ്സ്യാദിഹ തേ നിരാഗസം
സമ്പ്രാർഥ്യ ബോധം നിഖിലം ച ലബ്ധ്വാ ।
പ്രാപ്തവ്യമസ്മാസ്വിഹ തുഷ്ടിമത്സു
ത്വമേവ നോദാസ്യ ഹി ശേഷവൃത്തൗ ॥ **19.2** ॥

ചാർവാകാർഹതസാംഖ്യശൈവകണഭുക്
ദുസ്തർകബൗദ്ധദ്യസത് -
തന്ത്രോൻമൂലകൃതേ നിഗൂഢമതുലം
ഭാവം ശ്രുതേസ്ത്രിംശതാ ।
വാക്കൈർവ്യാകൃതവാൻ വിവിച്യ വിശദം
ത്വേതച്ച ചിത്തേ ബുധാഃ
ഐകാഗ്ര്യേണ ദൃഢം നിധായ നിബിഡം
മോഹാന്ധകാരം ഹത ॥ **20** ॥

സാർവൈശ്വര്യനിരാചികീർഷുപുരുഷാ -
നപ്യാത്മജാൻ മാതൃവത്

കാരുൺയൈകതനോർമനോനിവസതേ -
സ്ഥസ്യ സ്വഭാവം ഹരേഃ ।
വിജ്ഞായോചിമ ദേശികാഗ്രത ഉപാ -
യാതാ ഗിരോ വാദിനാം
മോഘാഃ കണ്ടകവർതിനാം ത്ഥരപരീ -
വാഹസ്ഥഫേരൂപമാഃ ॥ **21** ॥

സർവത്രാതുർഗുരൂണാം പിതുരധിചരണാ -
ംഭോരുഹം ചക്രപാണേഃ
തേഷാമേവ പ്രിയാ യേ ഗുരുഭിരഭിഹിതം
സത്യകാരുൺയഭാവാം ।
മാ കാർഷീസ്ത്വം ഹ്യധർമം ത്വിതി നിജശിരസാ -
ഽലങ്കൃതാ ധീർവിശുദ്ധാ
മിഥ്യാവൈരയക്ഷശാരോപമകരണദശൈ -
കം പ്രിയത്വം സമേയുഃ ॥ **22** ॥

ദേവേനാനന്തപുംസാ വിഹത ഉദിത ഉ -
ദ്വേലവാരാശിരാസീത്
ഹ്രസ്വാകാരസ്യ ഹസ്തേ ചുളക ഇവ മുനേഃ
കീർതിമൂർതേഃ പ്രണേതുഃ ।
ശാസ്ത്രസ്യ ദ്രാവിഡസ്യ ശ്രുതിനികരനിഗൂഡ് -
ഹാർഥമാധായ ചിത്തേ
വാചോഽസ്മദ്ബന്ധനാശപ്രമുദിതഗുരുകാ -
രുൺയലബ്ധാഃ കിലൈതാഃ ॥ **23** ॥

ആചാർയാ അസ്മദീയാസ്ത്രിഗുണമയവിചി -
ത്രാ ചതുർവിംശതിശ്ച
പ്രോക്തം തത്ര ത്രിധൈതദ്ഗുണരഹിതലസ -

ത്കാലികാവർതചക്രം ।
നാകസ്സത്തൈ്വകഗുൺയോ നിരവധി വിഭവ -
ശ്ചേത്യമീ ദേഹഭൂതാഃ
ശ്രീമന്നാരായണസ്യേത്യപി തു വിധുരിതാ -
ശ്ചിദ്ഗുണേനേത്യവോചുഃ ॥ **24** ॥

മദീയമിതി നൈവ കിന്ത്വഹമിതി ബ്രുവന്നാത്മനഃ
പ്രഭാവമവിദൻ പരം മമ ഭരസ്തു തേ ശ്രീമതേ ।
ഇതീഹ മഹതാ ദൃഢം സ്വതപസാപി നിർധാരിതേ
പരിഭ്രമതി കൈതവാത് ജഗതി പശ്യ വൃദ്ധിം ന ചൈത് ॥ **25** ॥

യേ നാനാവിധകർമഭിർദൃഢഗുണൈ -
ർബദ്ധാസ്തഥാ യേ പുനഃ
സത്കൃത്യേഷു നിയോജകസ്യ സുപദം
നാരായണസ്യാശ്രിതാഃ ।
യേ വാനാദിഭവാത്മകൃത്യവിധുരാഃ
നിത്യാ വിദീപ്താസ്സുരാഃ
ആപ്തായോക്തകരാൻ നിദന്ത ഇഹ താൻ
ജീവാൻ വയം ചോന്നതാഃ ॥ **26** ॥

ആരൺയേഷ്വഖിലേഷു യത്പദയുഗോ -
ത്തംസീകൃതേഷു സ്വതഃ
ഉച്ചസ്ഥാ ജഗതാം നിദാനമപി സം -
ക്ഷുബ്ധോ ന കേനാപി നഃ ।
അംഹസ്സംഹരണസ്സ്വയം സുസരണൗ
നാരായണസ്സൻ സ്ഥിതഃ
കാരുൺയേന സുദർശയത്യസദൃശീം
ദിവ്യാകൃതിം സ്വാം ശുഭാം ॥ **27** ॥

ക്രൂരാംഹഃ കാരിണീ സാ പ്രകൃതിരിഹ തദ -
ന്‍വര്‍തിജീവാത്മവര്‍ഗഃ
അന്തര്‍യന്താ തദന്തസ്സകലമനുഗതോ
ഭാതി നാരായണസ്സഃ ।
ആമ്നായാന്താര്‍ഥ ഏഷോ ജലനിധിഗതശു -
ക്തിസ്ഥമുക്തോപമേ‍യ്‍ര്‍ഥഃ
നാനാശാസ്ത്രാര്‍ഥശാഖാസ്വധിഗതമനുവി -
ജ്ഞേയ ഇത്യഭ്യധാമ ॥ **28** ॥

കാഷ്ഠാസ്വഷ്ടാസു സര്‍വത്ര ച വരിവസിതാ
ആത്തകീര്‍തിപ്രകര്‍ഷാഃ
ശുദ്ധാസ്തത്ത്വാര്‍ഥസാരപ്രദചുളകരസം
പ്രാദുരേനം പിബന്തി ।
പൂതാസ്തേ ഹ്യേവ തത്ത്വത്രയഗതയുഗള -
ത്യാഗിപാഷണ്ഡിപാശാന്‍
ഛിത്വാ നിര്‍ദുഷ്ടതത്ത്വത്രയമതിശയിതം
പ്രാക്തനം സ്ഥാപയന്തി ॥ **29** ॥

അംഹസ്സംഹതിനാശിനാം ശ്രുതിവിദാം
സര്‍വം വയം സൂക്തിഭിഃ
വിജ്ഞായാഥ മനോനിവാസികമലാ -
കാന്തസ്യ പാദദ്വയം ।
ദുര്‍ജ്ഞേയാത്മഗുണം മഹൗഷധസുധാ -
മൂര്‍തേഃ മഹത് ഭാഗ്യദം
സുച്ഛായം തദുപായമാപ്നുമ ഫലം
ചേതി ദ്വിധേവ സ്ഥിതം ॥ **30** ॥

അധ്യേതവ്യശ്രുതിഷു ചതസൃഷ്വഗ്ര്യമന്ത്രത്രയാർഥേ
നീതേർമാർഗാത് ച്യുതിരകലിതാ സ്യാത്തഥാ സ്ഥാപിതാഃ സ്മഃ ।
യം നാമാൻയപ്യനുഗുണയുതാൻയൻവഹം ശ്രീഃ സഹസ്രം
പദ്മാ ജുഷ്ടാ യമതികൃപയാ തസ്യ നാരായണസ്യ ॥ **31** ॥

ദേഹം ജീവം സ്ഥിരം തം ദദദതിദയയാ -
ഽധിഷ്ഠിതോഽന്തസ്ത്വിഷേശഃ
സ്വൈനൈവാത്മാ പ്രദത്തോഽപ്യഥ സുമതി മയം
മാമകോ നേതി യച്ഛൻ ।
നിത്യാനന്ദം വിതീർയ സ്വചരിതസുപഥോ
മാം സ്വഭാരം വിദിത്വാ
ദത്വാ ദിവ്യം പദം സ്വം സുമനസമവൃണോത്
സൂരിസേവാം ഹി ദാതും ॥ **32** ॥

ലക്ഷ്മീശസ്യ പദദ്വയം ശരണമി -
ത്യാശ്രിത്യ ഗാഢം പരം
ലക്ഷ്മീശസ്യ പദാരവിന്ദയുഗളീ -
മേവോപയന്തോ ബുധാഃ ।
ലക്ഷ്മീശൈകകൃപാവശാദവിപദം
നിത്യൈകലഭ്യാം ശ്രിയം
കാരുൺയാതിശയാദ്വിമൃശ്യ സകലാം
നോ ദേശികാഃ പ്രാദദുഃ ॥ **33** ॥

ലക്ഷ്മ്യാ യോഗാന്നിയോക്തർയാ ദൃഢതരസുഗുണ -
ശ്രീനിധേസ്തദ്ഗുണസ്യ
സ്വാർഹേഭ്യോ ലക്ഷ്യലക്ഷ്യേ ഹ്യതിശയസുഗുണേ
ദിവ്യകാർയേഽംഘ്രിയുഗ്മം ।
പ്രത്യക്ഷേണേക്ഷണീയേ സ്വശരണവരണം

സ്ഥാസ്നുഗത്യാപ്തിലാഭഃ
പുംസാമേതേ പ്രകാരാ ഇഹ പരിഗണിതാ
ഹ്യജ്ഞതാനാശനായ ॥**34**॥

ലക്ഷ്മീനായകപാദപദ്മയുഗളീം
പ്രീത്യൈത്യ സേവാപ്തയേ
ശ്രീനാരായണപാദമേവ ശരണം
സമ്പ്രാപ്തവത്സ്വാദരാത് ।
സൻമന്ത്രം സകൃദുക്തമാത്മദമധീ -
യാനാ ദ്വയാഖ്യം വയം
സ്വായത്യാം നിരഘാഗ്ര്യജീവനവിധൗ
യാതാ സ്ഥിതിം സ്ഥേയസീം ॥**35**॥

അനിതരശരണേഷു സ്വൈകനിഷ്ഠേഷു ദോഷം
കമപി ന ഗണയൻ സന്നത്ര ഗോപാല ആസ്തേ ।
നിഖിലദുരിതമുൻമൂൽയാഥ സൂരീന്ദ്രബൃന്ദൈഃ
സഹ കലയിതുകാമഃ ത്വം മനഃ ! സ്യാത് സുഖേന ॥**36**॥

ധർമാസ്സർവേ ജഹുർമാമപി തു ന വിജഹ -
ന്നിത്യധർമഃ സ്വയം മാം
മത്വാത്മീയാൻ മുകുന്ദസ്ത്വഖിലദ ഉപകൃ -
ൻമോദമാനോ ദയാളുഃ ।
ത്വാം ശൈലോൻമത്തദന്താവളദുരിതചയാ -
ൻമോക്ഷയിഷ്യാമി മാ ഭീഃ
ഇത്യുക്ത്യാ തസ്യ ചേതോ വിശുച ഇഹ ഭവേ -
മൈവ വിശ്വാസഭൂമ്നാ ॥**37**॥

അംഹസ്സംഹതിനാശിനാം ശ്രുതിവിദാം
സർവം വയം സൂക്തിഭിഃ

വിജ്ഞായാഥ മനോനിവാസികമലാ -
കാന്തസ്യ പാദദ്വയം ।
ദുർജ്ഞേയാത്മഗുണം മഹൗഷധസുധാ -
മൂർതേഃ മഹത് ഭാഗ്യദം
സുച്ഛായം തദുപായമാപ്നുമ ഫലം
ചേതി ദ്വിധേവസ്ഥിതം ॥ **38** ॥

മന്ത്രേ ചാഷ്ടാക്ഷരേ ഷഡ്ദ്വികമഹിതമനൗ
ശ്ലോകമന്ത്ര്യേസമാനേ
സർവത്ര ക്വാപ്യുപായം ഹ്യഭിദധതി തഥാ
സാധനത്യാഗിനോ യേ ।
നിക്ഷേപൈകാവലംബാഃ പരമപദദൃശോ
ദേശികാസ്തേജസാഗ്ര്യാഃ
ശിഷ്ടാസ്തത്സേവകോഽഹന്ദലതി നിഭൃകൃപാ
ത്ര്യഷ്ടകേ മ്യേനുബന്ധം ॥ **39** ॥

ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ

ശ്രീദേശികപ്രബന്ധാധിഷ്ഠിതാ സാമൃതരഞ്ജിനീ ।
ശ്ലോകീകൃതാ വ്യാകൃതാ ച ഗോപാലാർയേണ സൻമുദേ ॥

॥ ഇതി അമിരുതരഞ്ജനി സംഗ്രഹഃ സമാപ്തഃ ॥

കവിതാർകികസിംഹായ കൽയാണഗുണശാലിനേ ।
ശ്രീമതേ വേങ്കടേശായ വേദാന്തഗുരവേ നമഃ ॥